

بِسْمِ تَعَالَى

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۳۲	تعداد دانشجو	پرستاری	گروه آموزشی
۱/۵	تعداد واحد	اخلاق پرستاری و ارتباط حرفه ای	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۶/۲۷ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
دوشنبه: (۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰)	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
ندارد	دروس پیش نیاز	دکتر زینب نادری	مدرس/مدرسين درس
دانشکده پرستاری	محل برگزاری	دکتر زینب نادری	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضوری	روش برگزاری (حضوری/مجازی/ترکیبی)	نظری، عملی	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

در این درس با تدریس مفاهیم زیربنایی اخلاق، اخلاق زیستی اخلاق در پرستاری و پزشکی، نظریه ها و مکاتب اخلاقی، بحث های مربوط به حقوق مددجویان، ارتباط با بیمار، حساسیت و تصمیم گیری اخلاقی، چالش ها و معماهای اخلاقی در پرستاری و موضوعات اخلاقی در مراقبت پرستاری از گروه های آسیب پذیر به دانشجویان کمک شود تا اصول اخلاقی را در بالین و عملکرد حرفه ای روزانه خود بکار گیرند و با رعایت ارزش های حرفه ای و انسانی در جهت حفظ و ارتقا منزلت و کرامت مددجویان گام بردارند.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.
آشنایی دانشجو با اصول کلی اخلاق در پرستاری و ارتباطات حرفه ای

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☒	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☐	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☒	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور منظم و به موقع در کلاس درس
- مطالعه قبلی در خصوص موضوعات مطرح شده در جلسات پیش و نیز موضوعات خواسته شده
- شرکت فعال در بحث‌ها و پاسخ به سؤالات
- ارائه کنفرانس در خصوص موضوعات تعیین شده

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

ارزیابی واحد عملی:

۱- شرکت فعال در یک جلسه کارگاه آموزشی و ارائه نقدهای مرتبط با موضوعات مطرح شده از سوی گروه ها توضیح: حضور در جلسه کارگاه الزامی می باشد و غیبت در این جلسه قابل جبران نمی باشد.

۲- ارائه نقد بصورت کتبی در خصوص مسائل و چالش های اخلاقی مشاهده شده در بیمارستان در یکی از دو محور زیر:

- مسائل اخلاقی و حقوق بیمار

- ارتباطات بین پرستار، پزشک و بیمار

توضیح: در ارائه نقد موارد زیر را مدنظر قرار دهید.

الف) ارائه گزارش دقیق از رویداد سپس به این سئوالات در نقد توجه نموده و تشریح کنید.

ب) چه احساسی داشتیم؟

ج) چه کار کردم؟

د) اگر یک بار دیگر در چنین وضعیتی قرار بگیرم چه می کنم؟

ه) چه کار می توانستم انجام دهم ولی انجام ندادم؟

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون پایان ترم	۸۰٪
۲	حضور فعال و منظم در جلسات کلاس و کارگاه	۵٪
۴	ارائه نقد بصورت کتبی در خصوص مسائل و چالش های اخلاقی مشاهده شده در بیمارستان	۱۵٪

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حداقل نمره قبولی ۱۰ می باشد.
- حداکثر تعداد غیبت های مجاز ۲ جلسه می باشد.
- حضور منظم و به موقع در کلاس و شرکت فعال در بحث ها و فعالیت های کلاسی
- حضور در جلسه کارگاه الزامی می باشد و غیبت در این جلسه قابل جبران نمی باشد.
- رعایت آیین نامه اجرایی شامل «پوشش مناسب» و «اخلاق حرفه ای» مصوب شورای آموزشی دانشکده
- رعایت پروتکل های بهداشتی در زمان پاندمی کرونا (نظیر پوشیدن ماسک، حفظ فاصله فیزیکی با سایرین و...)

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	اخلاق در پرستاری و اهمیت آن فلسفه اخلاق در پرستاری	اخلاق در پرستاری و اهمیت و ضرورت آن آشنا شود. فلسفه اخلاق در پرستاری آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اخلاق را تعریف کند. ❖ اهمیت اخلاق در پرستاری را شرح دهد. ❖ به ضرورت و اهمیت اخلاق پرستاری توجه نشان دهد. ❖ اخلاق پزشکی را تعریف نماید. ❖ اخلاق پزشکی را با اخلاق پزشکی نوین مقایسه کند. ❖ فلسفه اخلاق را تعریف کند. ❖ کاربرد فلسفه اخلاق را بیان نماید. ❖ قلمرو فلسفه اخلاق را تشریح کند. ❖ فعالانه در مباحث مربوط به اخلاق حرفه ای شرکت نماید. 	دکتر زینب نادری
۲	اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری	اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اخلاق زیستی را تعریف کند. ❖ اهمیت و ضرورت اخلاق زیستی را بیان کند. ❖ پیشینه اخلاق زیستی را شرح دهد. ❖ قلمرو اخلاق زیستی را عنوان کند. ❖ اصول اخلاق زیستی را تشریح نماید. ❖ نظریه ها و انواع مکاتب اخلاق را شرح دهد. 	دکتر زینب نادری
۳	مدل های ارتباطی پزشک/پرستار با بیمار بیمار	مدل های ارتباطی پزشک/پرستار با بیمار آشنا شود. اهمیت ارتباط مؤثر در بالین آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اهمیت ارتباط مؤثر پزشک - بیمار را شرح دهد. ❖ اهمیت ارتباط پرستار - بیمار را شرح دهد. ❖ به اهمیت برقراری ارتباط مؤثر با بیمار توجه نشان دهد. ❖ همکاران خود را برای برقراری ارتباط اثربخش با بیمار تشویق و ترغیب نماید. 	دکتر زینب نادری

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مدل های ارتباطی را تعریف نماید. ❖ مدل های ارتباطی پزشک، پرستار و بیمار را شرح دهد. ❖ کاربرد مدل های ارتباطی را تفسیر نماید. 			
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ حقوق بیمار را تعریف کند. ❖ اهمیت حقوق بیمار را بیان کند. ❖ اهمیت حقوق بیمار را درک کرده و به آن توجه نشان دهد. ❖ منشور حقوق بیمار را توضیح دهد. ❖ سایر همکاران را به رعایت حقوق بیمار تشویق و ترغیب کند. 	حقوق اساسی بشر و حقوق مددجویان آشنا شود.	حقوق اساسی بشر و حقوق مددجویان	۴
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مشکل اخلاقی را تعریف کند. ❖ انواع مشکلات اخلاقی را شرح دهد. ❖ ارزش ها را تعریف کند. ❖ اهمیت نقش ارزش های فردی و حرفه ای را تشریح و تفسیر نماید. ❖ موارد و مصادیق بروز تنگناهای اخلاقی در پرستاری را شرح دهد. ❖ اجزاء و عناصر اصلی عمل اخلاقی را شرح دهد. ❖ تصمیم گیری اخلاقی را تعریف کند. ❖ فرایند تصمیم گیری اخلاقی را بیان نماید. ❖ مدل های تصمیم گیری اخلاقی را شرح دهد. 	حساسیت اخلاقی و نحوه تصمیم گیری اخلاقی در پرستاری آشنا شود.	حساسیت اخلاقی و تصمیم گیری اخلاقی در پرستاری	۵
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مباحث اخلاقی قبل از تولد انسان را تشریح و تفسیر نماید. ❖ ملاحظات اخلاقی در موارد سقط جنین را شرح دهد. ❖ چالش های خاتمه حیات انسانی را تشریح و تفسیر کند. ❖ ملاحظات اخلاقی در برخورد با موارد خودکشی را تشریح و تفسیر کند. ❖ ملاحظات اخلاقی در تصمیم گیری برای افراد فاقد ظرفیت و صلاحیت را تشریح و تفسیر کند. ❖ ملاحظات اخلاقی در پیوند اعضا و بافت ها را تشریح کند. 	ملاحظات اخلاقی در بخش های خاص و گروههای آسیب پذیر آشنا شود.	ملاحظات اخلاقی در بخش های خاص و گروههای آسیب پذیر	۶

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ملاحظات و مسائل اخلاقی در هم‌فکندسازی انسان را تشریح و تفسیر کند. ❖ موضوعات اخلاقی فناوری های نوین در تولید مثل را شرح دهد. ❖ ملاحظات و مسائل اخلاقی در مراقبت و درمان بیماران خاص (HIV و ..) را شرح دهد. ❖ ملاحظات و مسائل اخلاقی در مراقبت و درمان سالمندان را بیان کند. ❖ ملاحظات و مسائل اخلاقی در بخشهای روانپزشکی را شرح دهد. 		
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ کدهای اخلاقی را تعریف نماید. ❖ ضرورت و کاربرد کدهای اخلاقی را شرح دهد. ❖ کدهای اخلاق در پرستاری را بیان کند. ❖ اهداف کدهای اخلاقی پرستاری را شرح دهد. ❖ مقررات و کدهای اخلاقی پرستاری وضع شده توسط انجمن پرستاران آمریکا (ANA) را بیان کند. ❖ موارد مهم در آیین اخلاق پرستاری در جمهوری اسلامی ایران را تشریح نماید. 	کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه ای در پرستاری آشنا شود.	کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه ای در پرستاری
دکتر زینب نادری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مفاهیم اخلاقی در قوانین را شرح دهد. ❖ جایگاه قانون و اخلاق در حرف پزشکی را مقایسه و تفسیر نماید. ❖ مسئولیت های حرفه ای مبتنی بر موازین اخلاقی را توضیح دهد. ❖ استانداردهای حرفه ای را تعریف نماید. ❖ ویژگی های لازم برای تدوین استاندارد های حرفه ای را بیان کند. ❖ چالش ها و ملاحظات اخلاقی در پرستاری را شرح دهد. ❖ قوانین حقوقی در حرف پزشکی را تشریح کند. 	مفاهیم اخلاقی در قوانین، چالشها و معضلات اخلاقی آشنا شود.	مفاهیم اخلاقی در قوانین، چالشها و معضلات اخلاق

	❖ انواع عملکرد نامناسب یا نقصیر (Malpractice) را با ذکر مثال بیان نماید. ❖ موارد شایع شکایت از شاغلین حرف پزشکی را نام ببرد.			
دکتر زینب نادری	❖ موارد چالش های اخلاقی، حقوقی و ارتباطی در پرستاری را بیان کند. ❖ موارد چالش های اخلاقی، حقوقی و ارتباطی در پرستاری را نقد کند.	با نحوه تصمیم گیری در چالش های اخلاقی، حقوقی و ارتباطی در پرستاری آشنا شود.	کارگاه چالش های اخلاقی در پرستاری	۹

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله

مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

- 1) - Thompson IE, Melia KM, Boyd Km, Horsburgh D. Nursing ethics. 5th ed, Elsevier. 2006. Wy 85 N974 2006
- 2) - Johnstone M.J. Bioethics a nursing perspective. 4th de, Livingstone, 2004.
- 3) - Verena T. Ethics in nursing. Third ed, Elsevier, 2003.
- 4) - Sara T. F, Robert M. Case studies in nursing ethics, Third ed, Jones and Bartlets, 2006.
- 5) - Emanuel, Ezekiel J., & Emanuel, Linda L. (1992), "Four Models of the Physician-Patient Relationship", Journal of the American Medical Association, vol.267, no.16, pp.2221-2226.

۶) قرآن کریم، نهج الفصاحه، نهج البلاغه، بحار الانوار

۷) رساله حقوق امام سجاد علیه السلام

۸) کلینی رازی، محمد ابن یعقوب. اصول کافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه؛ ۱۳۶۵

- ۹) لاریجانی، باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی جلد ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران ۱۳۸۳
- ۱۰) دماری، بهزاد. سلامت معنوی. انتشارات طب و جامعه. تهران : چاپ اول، زمستان ۱۳۸۸
- ۱۱) طباطبائی، محمدحسین. معنویت تشیع. قم انتشارات تشیع، ۱۳۵۴
- ۱۲) مطهری، مرتضی. آزادی معنوی. تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۶۱
- ۱۳) بوالهروی، جعفر. موضوعات و زمینه های پژوهش در موارد مشترک روانشناسی، روانپزشکی و مذهب. اندیشه و رفتار، سال سوم شماره ۹ و ۱۰، ۱۳۷۶
- ۱۴) اشرفی، منصور. اخلاق پزشکی و سوء رفتار حرفه ای. دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران ۱۳۸۴
- ۱۵) جولایی، سودابه. دهقان نیری، ناهید. اخلاقیات در پرستاری. وزارت بهداشت. معاونت سلامت. دفتر امور پرستاری ۱۳۸۸
- ۱۶) علیزاده، مهتاب. اخلاق پرستاری در طول زندگی، نشر و تبلیغ بشری. تهران ۱۳۷۵
- ۱۷) قهرمان، مهین. اخلاق پرستاری. دانشگاه آزاد اسلامی تهران ۱۳۷۰
- ۱۸) هاشمی، فاطمه و همکاران. اخلاق در پرستاری، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز. شیراز ۱۳۹
- ۱۹) آسمانی، امید. نگاهی به مدل های ارتباطی پزشک-بیمار و چالش های مرتبط با آن، مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی، دوره ۵، شماره ۳، ۱۳۹۳